

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Postavení rozhodčí komise spolku a její význam pro sport v ČR - 3. díl

V rámci tohoto článku ze série článků Postavení rozhodčí komise spolku a její význam pro sport v ČR, bude přibliženo řízení před rozhodčí komisí spolku a možnosti zrušení jejích rozhodnutí.

Právní rámec

Úpravu řízení před rozhodčí komisí spolku upravuje zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (dále jen „ZRŘ“). Konkrétní úpravu řízení, která se vztahuje pouze na rozhodčí komisi spolku, najdeme v části sedmé tohoto zákona (§ 40e–40k ZRŘ). Část sedmá vylučuje použití řady obecných ustanovení ZRŘ konkrétně^[1] nebo lze takové vyloučení dovodit logických výkladem. Příkladem, kdy můžeme dovolit vyloučení některých ustanovení ZRŘ výkladem, jsou § 2 a 3, které řeší problematiku rozhodčí smlouvy. Takovou smlouvu nahrazují stanovy spolku, nadto je třeba pro založení pravomoci rozhodčí komise spolku existence sporné záležitosti, která náleží do spolkové samosprávy a současně musí být splněná podmínka, že tato záležitost spadá do působnosti rozhodčí komise spolku (viz 1. díl).

Mezi další tyto ustanovení můžeme zařadit § 5, § 6 (upravuje povinnost mlčenlivosti rozhodce) a § 7 (upravuje konečný počet rozhodců) ZRŘ. Použití dalších ustanovení ZRŘ Grepl popisuje následovně *„rozhodčí komise spolku rovněž zkoumá svou pravomoc (§ 15 ZRŘ), podání žaloby k rozhodčí komisi spolku, které ve věci nepřísluší rozhodnout, má tytéž účinky, jako podání žaloby u rozhodce ve věci, kde není dána arbitrabilita nebo arbitrovatelnost (§ 16 ZRŘ). Rovnost postavení stran je v řízení před rozhodčí komisí spolku samozřejmostí (§ 18 ZRŘ). V řízení před rozhodčích komisí spolku se uplatní taktéž pravidla pro součinnost soudu (§ 20 a násl. ZRŘ), postup vedoucí ke smírnému vyřešení věci (§ 24 ZRŘ), pravidla o usnášení rozhodnutí a jiná pravidla, která ho týkají (§ 25 ZRŘ a násl.), a rovněž i ustanovení o tom, že se občanský soudní řád užije subsidiárně (§ 30 ZRŘ).“*^[2]

Zahájení řízení

Řízení před rozhodčí komisí spolku se zahajuje na návrh (dále jen „žaloba“) některé z aktivně legitimovaných osob. Řízení je zahájeno doručením žaloby na adresu uvedenou ve stanovách spolku, případně na adresu sídla spolku, pokud stanovy neurčují výslovně jinou adresu.^[3] Žaloba by měla být dostatečně určitá, co do nároku a stran sporu, případně musí splňovat jiné náležitosti stanovené stanovami či vnitřním předpisem spolku, který upravuje řízení před rozhodčí komisí spolku.^[4]

Jako aktivně legitimovanou osobu můžeme označit člena spolku (sportovce či sportovní klub), samotný spolek a ve výjimečných případech bývalého člena spolku (členství zaniklo některým ze způsobů předvídaných v § 239 odst. 1. NOZ)^[5]. V případě, že by byl žalobce mladší 18 let, musí být zastoupen zákonným zástupcem. Pokud by k jeho zastoupení nedošlo a byl by nařízen výkon rozhodnutí, může dojít k zastavení výkonu rozhodnutí dle § 35 odst. 1 písm. a) ZRŘ.^[6]

Lhůty pro vydání rozhodnutí

Dle ZRŘ musí rozhodčí komise spolku o věci rozhodnutí do 3 měsíců od zahájení řízení (srov. § 71 správní řád). Spolek může tuto lhůtu modifikovat maximálně na 9 měsíců.^[7] Tato lhůta začíná běžet

ode dne doručení žaloby. Pokud není tato lhůta dodržena, může se strana sporu obrátit se svým nárokem na soud.[8] Spolky, které tuto lhůtu nemodifikovali, vystavují své rozhodce časové tísní, která se může odrazit v kvalitě jejich rozhodnutí.

Za konec lhůty pro vydání rozhodnutí můžeme označit den, kdy se rozhodčí komise spolku usnese na rozhodnutí, nikoliv právní moc rozhodnutí. Dle Olíka, by mělo dojít alespoň k ústnímu vyhlášení rozhodnutí na jednání, nebo k jeho doručení jedné ze stran řízení. [9]

Pokud se některá ze stran obrátí se svým nárokem na soud, ačkoliv nedošlo ještě k uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí, může dojít k tomu, že řízení bude zastaveno na návrh druhého účastníka řízení dle § 106 odst. věty první OSŘ. Tento účastník by namítal, že pravomoc soudu není dána neboť věc má být projednána před rozhodčí komisí spolku. Takto může druhý účastník postupovat, i případně, kdy nebylo zahájeno řízení před rozhodčí komisí spolku a druhý účastník se obrátí se svým nárokem rovnou na soud.

Je otázkou, zda může soud věc projednat, prohlásili účastníci řízení dle § 106 odst. 1. věta první OSŘ, že netrvají na projednání věci před rozhodčí komisí spolku. Dle mého názoru by byl takový postup problematický. Samotné sportovní organizace mají často ve svých stanovách zakotveno, že veškeré spory, které vzniknou v rámci této organizace, musí být projednány nejprve u jejich orgánů. K posouzení otázky sporu dojde rychleji, než by tomu bylo u soudu a zpravidla se účastníci již na soud poté neobráť. Tímto postupem dochází alespoň k částečnému obřemenění soudů.

I přes výše uvedené mám za to, že soud může věc projednat dle § 106 odst. 1. věty druhé OSŘ pokud nastane některá z těchto situací: *„soud projedná věc i tehdy, jestliže zjistí, že věc nemůže být podle práva České republiky podrobena rozhodčí smlouvě, nebo že rozhodčí smlouva je neplatná, popřípadě že vůbec neexistuje nebo že její projednání v řízení před rozhodci přesahuje rámec pravomoci přiznané jim smlouvou, anebo že rozhodčí soud odmítl věci se zabývat.“*

O nákladech řízení rozhodne rozhodčí komise spolku v rozhodčím nálezu dle pravidel příslušné sportovní organizace. FAČR má problematiku náhrady nákladů řešenou skrze zásadu úspěchu ve věci a zásadu zavinění. Výše náhrady se pak odvíjí od hodnoty předmětu sporu.[10] ČOV řeší náhradu nákladů rovněž skrze zásadu úspěchu ve věci. Náhradu nákladů za právní zastoupení přiznává pouze v případech zvláštního zřetele.[11]

Základní východiska a podmínky pro zrušení nálezu rozhodčí komise spolku

Stát si ponechal možnost soudní kontroly rozhodnutí rozhodčí komise spolku, a to nejen z důvodu, že spor rozhoduje soukromoprávní subjekt, ale i z důvodu posílení práva na spravedlivý proces účastníků řízení ve spolkově rovině.

Základní právní úpravu pro zrušení nálezu rozhodčí komise spolku najdeme v § 40j ZRŘ. Zákonodárce tímto zakotvil možnost přezkumu nálezů přímo v části sedmé ZRŘ, a rozšířil tak důvody, pro které může být rozhodnutí rozhodčí komise spolku zrušeno vedle obecných důvodů pro zrušená rozhodčího nálezu dle § 31 ZRŘ. Tyto důvody můžeme dělit na zvláštní a obecné.

Zvláštními důvody pro zrušení rozhodčího nálezu soudem dle § 40j odst. 1. ZRŘ jsou skutečnosti, že rozhodčí komise spolku rozhodovala spor ve zjevném rozporu s dobrými mravy[12] nebo veřejným pořádkem. Tyto důvody zakládají dle Grepla[13] možnost meritorního přezkumu rozhodnutí soudem.[14] Naopak Kindl se přiklání k tomu, aby zůstal přezkum rozhodnutí dle těchto důvodů omezen a nedocházelo k posuzování věcné správnosti rozhodnutí.[15]

Jak bude probíhat přezkum rozhodnutí na základě zvláštních důvodů ukáže teprve budoucí judikatura. Je otázkou, zda se přikloní spíše k restriktivnímu výkladu nebo udělá z řízení před

rozhodčí komisí spolku určité předsoudní stádium a bude věc projednávat meritorně. Osobně mám za to, že by měl být přezkum spíše restriktivní. Pouze ve výjimečných případech, by mělo dojít k meritornímu rozsahu přezkumu.

Obecné důvody pro zrušení nálezu rozhodčí komise spolku jsou uvedeny v § 31 a násl. ZRŘ[16]. Kromě důvodu uvedeného v § 31 písm. f) ZRŘ, jde o procesní důvody. Toto ustanovení a celou část čtvrtou ZRŘ je třeba použít analogicky z důvodu speciality řízení před rozhodčí komisí spolku.

Návrh na zrušení nálezu rozhodčí komise spolku musí být podán na základě některého z výše uvedených důvodů do 3 měsíců od doručení nálezu účastníkovi řízení. [17] O zrušení nálezu rozhodčí komise spolku bude rozhodovat příslušný krajský soud dle § § 41 ZRŘ „*K řízení o neplatnosti rozhodčí smlouvy a k řízení o zrušení rozhodčího nálezu podle části čtvrté tohoto zákona je v prvním stupni příslušný krajský soud. K ostatním řízením podle tohoto zákona je v prvním stupni příslušný soud, který by byl příslušný k řízení ve věci podle zvláštního předpisu, kdyby nebylo rozhodčí smlouvy.*“

Zruší-li krajský soud rozhodnutí rozhodčí komise spolku, může dále na návrh účastníka v řízení pokračovat ve věci a rozhodnout o ní za předpokladu, že byl nález vydán v rozporu s dobrými mravy nebo veřejným pořádkem. Pokud dojde k zrušení nálezu pro procesní vady dle § 31 ZRŘ bude v řízení pokračovat rozhodčí komise spolku.[18]

Pro doplnění, zrušení rozhodnutí rozhodčí komise spolku na základě žaloby dle § 258 NOZ je nepřijatelné, pokud byla zcela jasně dána pravomoc rozhodčí komise spolku k rozhodnutí sporu. Budou-li se účastníci řízení domáhat zrušení rozhodnutí tímto postupem, dojde zpravidla k odmítnutí jejich žaloby.[19]

Závěr

Konkrétní úprava řízení před rozhodčí komisí spolku může být u každé sportovní organizace jiná, přesto musí být zachovány základní principy, které jsou kladeny zákonem. Procesní pravidla nejsou zpravidla nastavena nijak složitě a neodchylují se v podstatných rysech od standardního rozhodčího řízení.

Úmyslem zákonodárce bylo posílit ochranu člena spolku, a to skrze rozšíření důvodů pro zrušení nálezu rozhodčí komise spolku o zvláštní důvody. Nicméně prozatím toto rozšíření přináší více otázek než odpovědí. V případě, že není zřízena rozhodčí komise spolku ve sportovní organizaci, či rozhoduje-li o některých sporných otázkách sama (např. vyloučení člena ze spolku) nebo je nečinná, bude rozhodovat o případných sporech soud.



Mgr. Karel Gerhardt,
advokátní koncipient



[Advokátní kancelář Mgr. Daniela Grimm](#)

Janáčkova 1089/20
702 00 Ostrava

Tel.: +420 737 474 802

e-mail: kancelar@danielgrimm.cz

[facebook](#)

[instagram](#)

[1] vylučuje použití ustanovení o stálých rozhodčích soudech

[2] GREPL, Jan. aktuální otázky spojené s rozhodčí komisí [online]. In ŠMÍD, Ondřej a kol. Olomoucké dny soukromého práva - 2018, IURIDICUM OLOMOUCENSE O.P.S. 22. s. Dostupné na <https://www.pf.upol.cz/fileadmin/userdata/PF/Veda_a_vyzkum/konference/odsp/ODSP18-FV.pdf>.

[3] Nejedná se povinnou náležitost OLÍK, Miloš. In: OLÍK, Miloš a kol. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář. Vyd. 2. Praha: Wolters Kluwer, 2017. s. 315.

[4] OLÍK: Zákon o rozhodčím řízení..., s. 315-316.

[5] Bývalý člen by se mohl domáhat vyslovení neplatnosti vyloučení ze spolku.

[6] OLÍK: Zákon o rozhodčím řízení..., s. 316.

[7] Pokud by stanovy, vnitřní předpis či dohoda účastníku stanovily lhůtu delší než 9 měsíců, je třeba na tuto lhůtu pohlížet jako na neplatnou. Pokud některý z účastníků podal žalobu po uplynutí lhůty devíti měsíců k soudu a druhý účastník by rozporoval námitkou delší lhůty uvedené například v písemné dohodě účastníků, soud by neměl k této námitce vůbec přihlížet. Soud žalobu projedná a nebude přihlížet kvůli z důvodu rozporu s kogentním ustanovením zákona. OLÍK: Zákon o rozhodčím řízení..., s. 322.

[8] § 40h ZRŘ

[9] OLÍK: Zákon o rozhodčím řízení..., s. 322.

[10] FOTBALOVÁ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY. Procesní řád FAČR, § 61 [online]. 25.9.2019 [cit. 23. února 2020]. Dostupné na: <<https://urednideska.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy?category=1>>

[11] § 20 odst. 6 Jednacího řádu Rozhodčí komise ČOV [online]. 24. 11. 2016. [cit. 10.3.2020]. Dostupné na: <<https://www.olympic.cz/text/56--rozhodci-komise-cov>>

[12] Za dobré mravy lze považovat souhrn etických obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé rozhodnutí bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

[13] GREPL: aktuální otázky..., s. 25

[14] Takto vnímá tento přezkum i důvodová zpráva nepřijatého zákona o řízení před rozhodčí komisí spolku ve kterém bylo tyto důvody shodně zakotveny. Konkrétně uváděla, že „na rozdíl od rozhodčího řízení navrhuje, aby soud mohl přezkoumávat i věcnou stránku rozhodnutí“ Dále k těmto zvláštním důvodům uváděla konkrétně k §16 varianta I: „jedná se tak o omezený věcný přezkum.“ Autor neznámý. Návrh zákona o řízení před rozhodčí komisí spolku, včetně důvodové zprávy [online]. Obcanskyzakonik.justice.cz, 4. únor 2013 [cit. 26. února 2020]. Dostupné na: <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/zakony-a-stanoviska/doprovodnepredpisy/630-na-vrh-zakona-o-rizeni-pred-rozhodci-komisi-spolku>>.

[15] KINDL: Úskalí spolkového práva., 292-293 s.

[16] Grepl přirovnává tento procesní prostředek obrany k „řádnému opravnému prostředku, neboť z povahy věci má jeho podání účinky devolutivní (o takovém návrhu pak rozhoduje soud, orgán odlišný od rozhodčí komise) a byť účinek suspenzivní nesplňuje zcela (podání návrhu nemá účinky na odložení právní moci, neboť té již rozhodčí nález nabyt), tak soud z úřední povinnosti zkoumá, zda není dán důvod k odkladu vykonatelnosti nálezu. Pokud ano, nález je sice pravomocný, ale nelze vykonat.“ GREPL: aktuální otázky..., s. 24-25.

[17] § 32 ZRŘ + § 40e ZRŘ

[18] OLÍK: Zákon o rozhodčím řízení..., s. 329.

[19] usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 14 Cmo 30/2018, ze dne 26. 3. 2019

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)